

עת"א 28801/02/20 - כרים יונס נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

עת"א 28801-02-20 יונס (אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני	כב' השופט יוסף בן-חמו
העותר	כרים יונס (אסיר)
נגד	
המשיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

פסק דין

בפני עתירת אסיר נגד ההחלטה להפקעת כספים שהופקדו לו ב"חשבון האסיר" וחסימת חשבון הקנטינה.

העותר טוען כי זה 38 שנה מפקידים עבורו בני משפחה כספים בחשבון הדואר שלו בבית הסוהר. הסכום מוגבל על פי הנהלים ופקודות שב"ס, העומד היום על 1,600 ₪ לחודש. כספים אלה מיועדים לקניית מצרכים בקנינה של בית הסוהר.

העותר טוען כי ההגבלה שהוטלה על חשבונם איננה מוגבלת בזמן ופוגעת בזכויותיו.

העותר אזרח ותושב ישראל, הינו אסיר בטחוני המרצה עונש מאסר קצוב של 40 שנה, החל מיום 6.1.1983 לאחר שהורשע בעבירת רצח, חברות בהתאגדות אסורה ונשיאת כלי ירייה ללא היתר. העותר, יחד עם אחד חטף חייל צה"ל שהיה בדרכו מרמת הגולן לביתו והיה שותף לרציחתו, לאחר שעצרו לו טרמפ, ירו בעורפו במהלך הנסיעה והשליכו אותו מהרכב.

לאחר הרשעתו נגזר על העותר ועל חברו עונש מוות, אך הוא הומר ע"י ערכאת הערעור למאסר עולם.

המשיבה ביקשה לדחות את העתירה על הסף.

המשיבה מציינת כי כספי הקנטינה נתפסו ע"י שר הביטחון, מכוח הוראת **החוק למאבק בטרור, תשע"ו - 2016**. לטענה, הכתובת לפנייתו ועתירתו של העותר הינה שר הביטחון, אלא שהעותר לא פנה אליו ולא מיצה את ההליך המנהלי. המשיבה פעלה כפי שהיא מחוייבת, על פי הצו שהוציא שר הביטחון. נערך לעותר ראיון ע"י גורמי הכליאה,

עמוד 1

כמתחייב, הוסבר לו אודות צו התפיסה נשוא העתירה. העותר סירב לקבל לידי את הצו ולחתום על קבלתו.

ביום 31.12.2019 הורה שר הביטחון על הוצאת צו תפיסה מנהלי מתוקף סמכותו לפי סעיף 56(ב)(2), 56(ב)(3) ו-56(ד) לחוק המאבק בטרור התשע"ו - 2016, שתוקפו עד 31.12.2020.

כספי העותר נתפסו לאחר שהשר השתכנע כי כסכום זה התקבל אצל העותר מאת הרשות הפלסטינית, כסף זה הושג כשכר או כתגמול בעד ביצוע עבירת טרור חמורה, כמפורט בצו שצורף כנספח לבקשת המחיקה.

המשיבה מפנה לסעיף 61(א) לחוק, הקובע כי כל הטוען לזכות בכספים שנתפסו, רשאי לטעון טענותיו ולהגישן בכתב לראש המטה הלאומי ללוחמה כלכלית בטרור במשרד הביטחון, בתוך 60 יום.

עוד טוענת המשיבה כי הסעד המבוקש איננו בתחום סמכותו של בית המשפט המנהלי הדין לפי סעיף 62 לפקודת בתי הסוהר.

בצו התפיסה המנהלי צ.ת. 57/19 נכתב:

"בתוקף סמכותי... ולאחר שהשתכנעתי כי הסכומים המפורטים להלן, שהתקבלו אצל הרשומים מטה מאת הרשות הפלסטינית, הינם כספים שהושגו כשכר או כתגמול סעד ביצוע עבירת טרור חמורה, או יועדו להיות שכר או תגמול כאמור... הנני מורה על תפיסה זמנית של הכספים או רכוש בשווה ערכם, ועל החזרתם לידי יחידת החילוט כאפוטרופוס הכללי."

בצו מופיעה רשימה של 26 אסירים ובני משפחותיהם. בסעיף 14 נכתב "סכום התפיסה 66,500 ₪ ותחת הכותרת: "נמצא בחזקת/ בשליטת" נרשם: נדים יונס פסל (...). האח של האסיר מוחמד יונס, פדל יונס, ת.ז. 55227037 - (הוא העותר שבפנינו י.ס.).

הצו בתוקפו עד ליום 31.12.2000.

בצו מצוין כי כל הטוען לזכות בכספים שנתפסו רשאי לטעון את טענותיו ולהגישן בכתב לראש המטה ללוחמה כלכלית בטרור במשרד הביטחון.

המשיבה עדכנה את האסיר אודות צו התפיסה, בראיון שנערך עמו בכלא ביום 2.2.2000.

בדיון שנערך במעמד הצדדים, טען ב"כ העותר כי אמנם תפיסת הכספים מחשבונו של העותר נעשתה ע"י שר הביטחון

במסגרת סמכותו, אלא שלטענתו, לא נערך לו שימוע בטרם תפיסת הכספים.

לדבריו, פנה העותר לגורמי שב"ס מס' פעמים על מנת לבטל את צו התפיסה אך לא קיבל שום תגובה לפניותיו. רק לאחר שהגיש עתירה נערך ראיון עם העותר והוסברה לו זכותו לפנות ולטעון את טענותיו בפני המטרה הלאומי ללוחמה כלכלית.

עוד טוען העותר כי אין זה מדויק שהכספים שנתפסו הם כסף שהושג כשכר או כתגמול לביצוע עבירת טרור. העותר מציין כי אכן מאז 2012 הוא מקבל כספים מהרש"פ ולא נטענה נגדו כל טענה בעניין זה. חלק מהכספים שהופקדו לחשבונו, מקורם בבני משפחתו. לאחיו של העותר יש יפוי כוח שעל פיו הוא יכול לנהל כספים אלו, ואכן אחיו פנה לעו"ד חיצוני שמטפל בעניין מול משרד הביטחון, נושא שאכן אינו בסמכות בימ"ש זה. ב"כ העותר מיקד את טיעוניו בחסימת חשבון הקטינה, זה מס' חודשים. העותר טוען שבימ"ש זה מוסמך להורות על הסרת חסימת חשבון הקטינה. מדובר בתנאי כליאה של אסיר ופגיעה משמעותית בזכויות היסוד שלו. המשיב מסכים ומציע שהפשרת חשבון הקטינה תהיה בתנאים ובהגבלות שבימ"ש ימצא לנכון ושהכספים יועדו לצרכי מחייה בסיסיים בתוך כותלי הכלא, כמו כן מסכים העותר שאחד התנאים יהיה שהכספים לא יופקדו ע"י שום גורם אחר זולת אחיו בלבד.

המשיבה ביקשה לדחות את העתירה. לדבריה גם חסימת חשבון הקטינה נעשית מכוח הצו של שר הביטחון. העותר לא פנה לגורם שהוציא את הצו ולא מיצה את ההליכים המנהליים העומדים לרשותו.

בתום הדיון ניתנה החלטה המורה על הגשת תשובה משלימה, ודחיית המשך הדיון.

בכתב התשובה המשלים מצינת המשיבה כי צו התפיסה היה למטרת חילוט כספים עד לסכום הנקוב של - 66,500 ₪.

על פי הוראת החוק - סעיף **56(ד)** ניתן לעקוב אחר הכספים, כך שאין נפקא מינה אם ייתפס אותו כסף או כל כסף אחר שנמצא בבעלותו, בהחזקתו, בשליטתו או בחשבון של מי שמקבל את הכסף. עוד קובע הסעיף כי ככל שלא נמצא הכסף כפי שנקבע בצו, רשאי שר הביטחון לתפוס רכוש אחר, בשווי סכום התגמול.

במקרה שבפני שב"ס איננו הגורם המחליט, אלא הוא רק מבצע צו ניתן כדין ע"י שר הביטחון.

עוד מצינת המשיבה, כי בניגוד לטענת העותר שלא מתקיים הליך, מתברר שהעותר פנה ביום **16.4.20** בהשגה נגד הוצאת הצו. ההשגה נדחתה בהחלטה מנומקת. הליך נוסף בו נקט העותר הוא פנייה ביחד עם עוד 29 עותרים אחרים לביהמ"ש המנהלי המחוזי בעתירה ובקשה להוצאת צו על כתנאי נגד חוקיות הצו שהוציא שר הביטחון. (עת"א **59090-06-20**). לאור נתונים אלה שלא גולו ע"י העותר, מבקשת המשיבה לקבוע שהעותר הגיש את העתירה בחוסר תום לב ובחוסר ניקיון כפיים בניסיון "לעקוף" את ההליך הקבוע בחוק.

העותר טען בתגובה לכתב התשובה המשלים כי האמור בו איננו נותן מענה לשאלת חסימת חשבון הקטינה. העותר

חוזר על טענתו כי לבימ"ש זה סמכות להורות על ביטול החסימה בחשבון הקנטינה, בהיותה בלתי מידתית, ומניעה האפשרות לרכוש מצרכים בסיסיים לצרכי מחייה.

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים אני סבור כי דין העתירה להידחות

באופן עקרוני יש סמכות לבית משפט זה לדון בעתירה לביטול חסימת חשבון קנטינה, של אסיר. הסמכות היא מכח סעיף 62 לפקודת בתי הסוהר. אולם זאת כאשר ההחלטה המנהלית לחסימת החשבון התקבלה על ידי גורמי שב"ס.

אולם במקרה זה אין מדובר בהחלטה מנהלית של גורמי שב"ס, אלא ביישום של צו שניתן כדין ע"י שר הביטחון, ושהשב"ס חייב ליישמו ללא כל שיקול דעת מצדו.

חשבון קנטינה של אסיר איננו מזכויות היסוד של אסיר אלא סוג של פריבילגיה הנתונה לשיקול דעתו של הגורם המוסמך בשב"ס שרשאי להתנות בתנאים או להטלה בתנאים מסוימים.

מתן אפשרות לאסיר לרכוש מוצרים בקנטינה איננה זכות יסוד.

אין מדובר באספקת צרכי מחייה יסודיים, אספקתם של צרכי המחייה הבסיסיים לאסיר מוטלת על שב"ס שחייב לספקם לכל אסיר ואסיר ללא קשר למוצרים הניתנים לרכישה בקנטינה. גם הבקשה של האסיר להגבלה חלקית של החסימה באופן שיאפשר לאסיר לעשות שימוש מוגבל בחשבון למרות הצו, איננה בסמכותו של שב"ס המחייב לפעול ולקיים את הוראת הצו ככתבן וכלשונן.

ככל שיש טענה לחוסר איזון יש להפנותה לגורם שהוציא את הצו - לשר הביטחון.

שר הביטחון לא הורה על חסימת החשבון, הצו שניתן הורה על **תפיסת כספים על סך של 66,500 ₪** המוחזקים **אצל האסיר או עבור האסיר או בחשבונו של האסיר**.

ככל ש"בני משפחתו" של האסיר יפקידו את סכום הצו לחשבונו של האסיר (66,500 ₪) כי אז תוקפו של הצו יפוג ואז לא תהיה כל חסימה וניתן יהיה להפקיד כספים לחשבונו של האסיר.

יצוין כי בצו התפיסה שעליו חתם שר הביטחון יש לתפוס כספים המוחזקים או מצויים **אצל האסיר או אצל אחיו**.

הבקשה של העותר שרק אחיו יפקיד עבורו כספים הינה מיתממת ועלולה להביא לסיכול הצו.

יש אכן חוסר ניקיון כפיים מצדו של העותר בכך שלא ציין כי ננקט הליך של "השגה" על הצו שהוציא השר, השגה שנדחתה וכן כי הוגשה "עתירה מנהלית" נגד תוקפו של הצו שהוציא השר.

סיכומו של דבר, גורמי שב"ס לא החליטו על חסימת החשבון אלא יישמו צו שניתן כדין ע"י הרשות המבצעת- שר הבטחון, העותר מסכים שעניין תוקפו של הצו וחוקיותו אינן בסמכות בימ"ש זה הדן לפי סעיף 62 א'. ככל שיקויים צו התפיסה, ויתפסו הכספים בסכום הקבוע בצו, אין מניעה להפקדת כספים לחשבון הדואר של העותר.

אשר על כן העתירה נדחית.

לאור התוצאה, אני מורה על דחיית הבקשה לפטור מתשלום אגרה.

האגרה תשולם בתוך 14 יום.

ניתן היום, י"ג תשרי תשפ"א, 01 אוקטובר 2020, בהעדר הצדדים.